

تابش پوهنتون

محصلانو چارو معاونیت

مشوره ورکونې او کارموندنې مدیریت

د مهارتونو د تشخیص، ودې او انکشاف لپاره د گمارونکو او استخدام شویو فارغانو د نظریاتو ترلاسه کولو میکانیزم

کال: ۱۴۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

- ۲-----: سرریزه:
- ۲-----: موخې:
- ۳-----: د فارغانو لیستون:
- ۳-----: د کار گمارونکو څخه سروې ترسره کول: Employer Feedback:
- ۴-----: د معلوماتو تحلیل Interpretation:
- ۴-----: راپور جوړونه (Reporting):
- ۵-----: د نیمگړتیاوو د رفع کولو پروگرامونه:
- ۵-----: نیمگړتیا لرونکي فارغان ځانگړو سیمینارونو ته رابلل:
- ۵-----: دوامداره ارزونه او فیډبک:
- ۵-----: تائید او تصویب:

خصوصي پوهنتونونه هغه وخت د حقيقي پرمختگ او ودې جوگه کېږي، چې د تضمین کیفیت ځانگړي معیارونه په جدي ډول پلي کړي. له دغو معیارونو څخه یو تر ټولو مهم اړخ د فارغانو وړتیا او مهارتونه دي چې د تضمین کیفیت د 8.3.5 معیار پر بنسټ. فارغان باید د ټولنې او کاري بازار د اړتیاوو پر بنسټ په لازمه علمي پوهه، عملي تجربو او مسلکي مهارتونو سمبال وي، خو وتوانېږي خپلې دندې او مسلکي مسؤلیتونه په اغېزمن ډول ترسره کړي.

د فارغانو د پوهې، مهارتونو او عملي تجربو کچه نه یوازې د پوهنتون د نصاب، درسي پروگرامونو او روزنیزو تگلارو د کیفیت څرگندونه کوي، بلکې د پوهنتون د نوم، اعتبار او ټولنیز باور د لوړولو لپاره هم یوه بنسټیزه وسیله گڼل کېږي. په همدې اساس، د فارغانو د وضعیت ارزونه د هر پوهنتون د دوامدار پرمختگ لپاره خورا مهم ارزښت لري.

د فارغانو تجربې، ستونزې او نظریات د پوهنتون د کیفیت د تضمین او د نصاب د اصلاح لپاره ډېر ارزښت لري. ځکه د هغوی عملي ژوند په څرگنده توگه نښي چې د پوهنتون درسي پروگرامونه او تدریسي تگلارې تر کومه بریده د کاري بازار له غوښتنو او نړیوالو معیارونو سره برابري لري. د فارغانو له نظریاتو او فیډبک څخه گټه اخیستل پوهنتون ته دا زمينه برابروي چې خپلې نیمگړتیاوې وپېژني، قوتونه لا پیاوړي کړي او د داسې پروگرامونو طرحه وکړي چې راتلونکو محصلینو ته په عملي ژوند او مسلکي ساحه کې اسانتیاوې برابرې کړي.

په همدې اساس تابش پوهنتون د خپلو فارغانو د وضعیت څېړنې، د هغوی د تجربو د راټولولو او د نظریاتو د ترلاسه کولو لپاره دغه میکانیزم ترتیب کړی دی. د دې میکانیزم موخه دا ده چې د فارغانو د نظره پوهنتون په درسي نصاب، روزنیزو پروگرامونو او مسلکي روزنه کې شته قوتونه او نیمگړتیاوې په سمه توگه وپېژندل شي، تر څو د کیفیت د ښه والي په راتلونکو پروگرامونو کې په گټه واچول شي. دغه سروې به د پوهنتون مشرتابه ته دا فرصت ورکړي چې د فارغانو او کاري بازار د غوښتنو تر منځ د یووالي په رامنځته کولو سره د زده کړو کیفیت لوړ کړي، د راتلونکو محصلینو لپاره لازمي اسانتیاوې برابرې کړي او په پایله کې د پوهنتون ملي او نړیوال اعتبار نور هم زیات کړي.

موخې:

د دې میکانیزم اساسي موخې په لاندې ډول دي:

1. د فارغانو او سنی وضعیت معلومول، د تابش پوهنتون د فارغانو دندې، مسلکي پرمختگ، او د هغوی د بریالیتوبونو په اړه دقیق معلومات راټولول.
2. د نصاب او روزنیزو پروگرامونو ارزونه، د پوهنتون د درسي مضامینو، کورسونو او تدریسي پروگرامونو گټورتیا د فارغانو له نظره ارزول، تر څو پوه شو چې کومې برخې اغېزناکې وې او کومې برخې اصلاح ته اړتیا لري.
3. د نیمگړتیاوو او تشو پیژندنه، هغه مهارتونه، مضامین یا عملي تجربې مشخصول چې فارغان یې په کاري بازار کې د نشتون له امله له ستونزو سره مخ کړي دي.
4. د کاري بازار د اړتیاوو سره د مطابقت رامنځته کول، د فارغانو او کارفرماوو د نظریاتو پر بنسټ د پوهنتون روزنیز پروگرامونه د بازار د اړتیاوو سره سم عیارول.
5. د فارغانو او پوهنتون اړیکې پیاوړتیا، د فارغانو لپاره داسې یو میکانیزم رامنځته کول چې د پوهنتون سره په دوامدار ډول وصل پاتې شي او خپل نظرونه او تجربې په منظم ډول شریک کړي.
6. د راتلونکو محصلینو لپاره د مهارتونو لوړول، د فارغانو له تجربو څخه په گټې اخیستنې سره د داسې ورکشاپونو، کورسونو او عملي پروگرامونو طرح کول چې د محصلینو مسلکي وړتیاوې لوړ کړي.
7. د پوهنتون د کیفیت د ښه والي پروگرامونه بډای کول، د فارغانو د فیډبک پر اساس د کیفیت د لوړولو په برخه کې نوې پالیسۍ او ستراتیژۍ رامنځته کول، تر څو د پوهنتون د سیالۍ وړتیا هم په ملي او هم په نړیواله کچه لوړه شي.

۱: د فارغانو د لېستونو جوړول:

مخکې له دې چې د فارغانو د گومارونکو (استخداموونکو ادارو او شرکتونو) څخه د سروې او معلوماتو راټولولو بهیر پیل شي، اړینه ده چې لومړی پړاو کې د ټولو هغو محصلانو منظم او دقیق لېستونه ترتیب شي چې له بېلابېلو پوهنځیو څخه فارغ شوي دي. په دغو لېستونو کې باید د هر فارغ اساسي معلومات لکه نوم، د پلار نوم، د فارغېدو کال، د اړیکو شمېرې، د زده کړې ساحه او تخصص په واضح ډول ثبت شي.

همدارنگه باید وڅېړل شي چې یاد فارغان اوس مهال په کومو ادارو، شرکتونو او یا سازمانونو کې په دندو بوخت دي، د هغوی د دندې نوعیت څه دی (اداري، تخنیکي، تخصصي، تدریسي او نور)، او څومره کاري تجربې لري. د دغو لېستونو منظم کول به نه یوازې د راتلونکې سروې د ترسره کولو لپاره یو اساسي بنسټ وي، بلکې د پوهنتون د کیفیت د ښه والي، د نصاب د ارزونې او د محصلینو د مسلکي ودې لپاره یو ارزښتناک معلوماتي بانک هم جوړوي.

۲: د کار گمارونکو څخه سروې ترسره کول: Employer Feedback

د مهارتونو د تشخیص او د نصاب د اغېزمنتیا د ارزونې لپاره یوازې د فارغانو نظرونه بسنه نه کوي، بلکې د هغو ادارو، شرکتونو او سازمانونو لیدلوری هم خورا مهم دی چې فارغان یې د کار لپاره جذب کړي دي. له همدې امله، د کار گمارونکو څخه د سروې ترسره کول د پوهنتون او د فارغانو د مهارتونو د لوړولو او ښه والي یوه مهمه مرحله گڼل کېږي. چې دا سروې به په هارډ شکل د فورم په اساس یا د Google forms له مخې ترسره کېږي.

په دې سروې کې به د کار گمارونکو څخه د لاندې ټکو په اړه د ځانکړې فورم په اساس پوښتنې ترسره کېږي:

1. د فارغانو د مسلکي مهارتونو او پوهې کچه.
2. د فارغانو د عملي تجربې او کاري وړتیا ارزونه.
3. د فارغانو د مسلکي اخلاقو، همکارۍ، د ټیم په چوکاټ کې د کار کولو وړتیا او مسؤلیت مننې اندازه.
4. د پوهنتون د نصاب او پروگرامونو په اړه د کار گمارونکو نظرونه.
5. د پوهنتون لپاره وړاندیزونه د نصاب د اصلاح او د عملي مهارتونو د زیاتوالي په برخه کې.

د سروې پایلې به د پوهنتون لپاره یو روښانه او واقعي انځور وړاندې کړي، چې څومره یې فارغان د کاري بازار له اړتیاوو او غوښتنو سره سم روزل شوي دي، دا پایلې به د پوهنتون د فارغانو د مهارتونو لوړولو په بهیر کې مرسته وکړي، چې د زده کړو پروگرامونه د عملي اړتیاوو پر بنسټ تنظیم او اصلاح کړي.

دغه معلومات به نه یوازې د نصاب د اصلاح او نوي کېدو لپاره بنسټیز ارزښت ولري، بلکې د فارغانو د مهارتونو د لوړولو په موخه د مسلکي ورکشاپونو، د نوو پروگرامونو د رامنځته کولو، د تدریسي تگلارو د پیاوړتیا او په ټوله کې د کیفیت د ښه والي لپاره د عملي لارښود په توګه وکارول شي. په همدې توګه، پوهنتون به وتوانېږي د بازار اړتیاوو ته ځواب ویونکی، سیال او د اعتبار لرونکی فارغان او وړاندې کړي.

۳: د معلوماتو تحلیل Interpretation

د ټولو ځوابونو پر بنسټ یو هراړخیز او تحلیلي راپور جوړېږي، چې پکې د فارغانو او گمارونکو نظریات په منظم ډول راټولېږي، طبقه بندي کېږي او تحلیل کېږي. راپور د هرې پوښتنې ځوابونه د شمېر، سلنې او گرافونو په بڼه وړاندې کوي، څو لوستونکي ته د وضعیت په اړه روښانه انځور وړاندې کړي.

په راپور کې په ځانګړې ډول هغه برخې په ګوته کېږي چې د فارغانو په مهارتونو کې نیمګړتیاوې موجودې دي، دغه نیمګړتیاوې په لاندې ټکو کې څرګندېږي:

➤ د IT پوهه او ټکنالوژیکي مهارتونه: د کمپیوټر بنسټیز مهارتونه، د نرم افزارونو کارونه او د ډیجیټل وسایلو ګټه اخیستنه.

➤ د ژبې کچه: د فارغانو د لوستلو، لیکلو او خبرې کولو وړتیا، او د مسلکي اصطلاحاتو په کارولو کې ستونزې.

- د مدیریت او رهبري مهارتونه: د ټیم په چوکاټ کې د کار کولو وړتیا، د ستونزو د حل کولو مهارتونه، وخت مدیریت او د ارتباط مؤثره تگلارې.
- د عملي کار تجربه: د نظري زده کړو تر څنګ د عملي مهارتونو کموالی، د انټرنشپ، لابراتوارونو او د ساحوي تجربو نشتوالی.

د دې نیمګړتیاوو په یادولو سره پوهنتون د نصاب د اصلاح، د مهارتونو د لوړولو لپاره د روزنیزو پروګرامونو جوړولو او د نوو پروژو د رامنځته کولو لپاره مشخص اقدامات ټاکي، په دې توګه پوهنتون به وتوانېږي خپلو راتلونکو فارغانو ته داسې مهارتونه ورزده کړي، چې د کاري بازار د اړتیاوو او معیارونو سره په بشپړ ډول مناسب وي.

۴: راپور جوړونه (Reporting)

کله چې سروې ترسره شي او پایلې تحلیل شي، راپور جوړېږي او اړونده برخو سره د اجرااتو لپاره شریکېږي. راپور کې به د سروې ټولې پایلې په منظم او واضح ډول وړاندې شي، د مهارتونو نیمګړتیاوې، ځواکمنې برخې او د پوهنتون د نصاب د اغېزمنتیا وضعیت به څرګند کړي. راپور به د پوهنتون مشرتابه، پوهنځیو او اړونده ادارو سره د معلوماتو شریکولو وروسته لازمي کړنې ترسره شي، خو د نصاب اصلاح، د مهارتونو لوړولو ورکشاپونه، د نوو پروګرامونو رامنځته کول او د کیفیت د ښه والي لپاره عملي ګامونه پورته شي.

1. سرلیک او د سروې پېژندنه: (Title & Introduction)

- د سروې نوم، هدف، د سروې کچه او د ګډونوالو شمېر څرګندېږي.

2. د معلوماتو راټولول او تحلیل: (Data Collection & Analysis)

- د سروې میتود، د پوښتنو ډول، د ګډونوالو فیصدي او شمېر، جدولونه او ګرافونه وړاندې کېږي.

3. اصلي پایلې: (Findings / Results)

- د مهارتونو، پوهې او عملي تجربو وضعیت ښودل کېږي.
- نیمګړتیاوې او ځواکمنې برخې مشخصې کېږي.

4. تحلیل او بحث: (Interpretation / Discussion)

- پایلې تشریح کېږي، د کاري بازار اړتیاوې ارزول کېږي او د نصاب مطابقت ارزول کېږي.

5. سپارښتنې: (Recommendations)

- د نصاب اصلاح، ورکشاپونه، د مهارتونو لوړول او نوې روزنیزې پروګرامونه وړاندیز کېږي.

6. پای: (Conclusion)

- د سروې عمومي ارزښت څرګندېږي او راتلونکې ګامونه ټاکل کېږي.

۵. د نیمګړتیاوو د رفع کولو پروګرامونه

د راپور پر اساس، پوهنتون لاندې پروګرامونه تطبیقوي څو د فارغانو مهارتونه لوړ کړي او نیمګړتیاوې رفع کړي:

- **ورکشاپونه او سیمینارونه:** د نرم مهارتونو په برخه کې لکه د اړیکو (Communication)، ټیم ورک (Teamwork) او رهبري (Leadership) مهارتونو روزنه.
- **لنډمهاله روزنیز کورسونه:** د انگلیسي ژبې، کمپیوټر او مسلکي سافتویرونو په برخه کې کورسونه وړاندې کېږي.
- **انټرنشپ پروګرامونه:** د پوهنتون د پای نیونکو محصلینو لپاره په بازار کې عملي تجربه ترلاسه کولو فرصتونه برابروي.
- **Guest Lectures** د هغو فارغانو له لوري چې په ښه بستونو کې بوخت دي، تدریسي او عملي تجربې وړاندې کېږي.

دغه پروګرامونه د فارغانو مهارتونه پیاوړي کوي، د کاري بازار اړتیاوو سره یې برابروي او د پوهنتون د کیفیت لوړولو او د نوم د اعتبار د ساتنې لپاره عملي ګامونه وړاندې کوي.

۶. نیمگرتیا لرونکي فارغان ځانگړو سیمنارونو ته رابلل.

هغه فارغان چې د سروې پر اساس ارزول شوي او نیمگرتیاوې لري، د پوهنتون د رسمي مکتوبونو له لارې د روزنیزو پروگرامونو لپاره رابلل کېږي. دا پروگرامونه د هغوی د مهارتونو د لوړولو، عملي وړتیاوو د پیاوړتیا او د کاري بازار د اړتیاوو سره د پوره کولو لپاره جوړېږي.

۷. دوامداره ارزونه او فیډبک

- دا پروسه کلنې ده او هر کال د فارغانو سروې ترسره کېږي خو پوهنتون د فارغانو د کاري وضعیت، مهارتونو او د نصاب د اغېزمنتیا په اړه تازه معلومات ترلاسه شي.
- د مشوره ورکوونې او کارموندنې مدیریت راپورونه ارزوي، پایلې یې تحلیلوي او د نصاب په ښه کولو، د ورکشاپونو پلان کولو او د مهارتونو د لوړولو پروگرامونو په تطبیق کې یې عملي کاروي.
- په دې توگه، پوهنتون د خپلو فارغانو اړتیاوې او د بازار غوښتنې په دوامداره توگه تعقیبوي او د نصاب او روزنیز پروگرامونه پلان کوي.

تائید او تصویب:

د مهارتونو د تشخیص، ودې او انکشاف لپاره د گمارونکو او استخدام شویو فارغانو د نظریاتو ترلاسه کولو میکانیزم د محصلانو چارو معاونیت په ۱۹/۶/۱۴۰۴ نېټه مجلس کې د هر اړخیز بحث وروسته په (۶) پروتوکول کې ثبت دی.

د محصلانو چارو معاونیت

د مهارتونو د تشخیص، ودې او انکشاف لپاره د گمارونکو او استخدام شویو فارغانو د نظریاتو ترلاسه کولو میکانیزم د د علمي شورا په (۳۱/۶/۱۴۰۴) نېټه مجلس کې د هر اړخیز بحث وروسته په (۶) پروتوکول کې ثبت دی

د علمي شورا

د علمي شورا منشي

مشر